

INNFAISING AV VHF 8.33 KHZ SEPARASJON NORGE 2025

+

o

•

StorOle

Overgang til 8.33 kanaler på lufthavner driftet av Avinor

Flere av plansjene er hentet fra presentasjonen på Luftfartstilsynets webinar om overgangen til 8.33 kHz

Legg spesielt merke til datoen 20. mars, som er da ENGM, ENNO, ENTO og ENRY m.fl fikk nye kanaler.

Avinor har en forutsigbar endring, ved at alle frekvensene som i dag er 25 kHz får lagt på 0.005. Eksempelvis blir 120.500 til 120.505, og 118.175 blir til 118.180. Nye kanaler blir også publisert i AIP.

Overgang til 8.33 på lufthavner driftet av Avinor

Eksempel ENNO – ny kanal treffer
“gammel” frekvens 118.80:

118.790

118.7916

Ny

Aktuell frekvens

118.805

118.8000

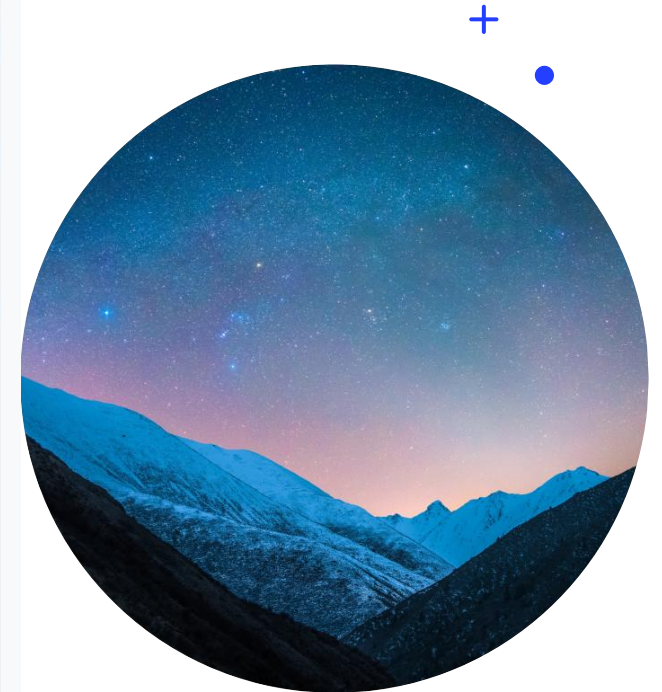
118.810

118.8083

Hvorfor må vi bytte?

- AIC-I 07/17 19 DES
 - Krav til all flyging over FL195
 - Har vært et krav i EUR-region fra 1. januar 2018
 - Unntak for Norge frem til 31. desember 2025
- ~~Unntaket fra det europeiske regelverket utløper~~

Hva er det som skal endres?

- Så å si alle VHF AM-frekvenser i aeronautisk bånd, som i dag har 25 kHz kanalseparasjon, skal i 2025 konverteres til 8.33 kHz kanalseparasjon
 - 1079/2012: Gjennomføring i 2018 i størstedelen av Europa
 - Norge fikk unntak til 2025 pga. Norge hadde noen «State Aircraft» som skulle dekommisjoneres i løpet av 2025.
 - Norge har ca 370 frekvenser med unntak til **SENEST 31.12.2025**
 - Får ikke forlenge unntak
 - Gradvis overgang fra 25 kHz til 8.33 kHz i løpet av 2025

Hvorfor?

- Det begynner å bli trangt om plassen i EASA-land
- Spesielt nedover i Europa men Norge mangler også frekvenser
- For eksempel til å løse «støy» mellom Voss – Klanten – Rakkestad med flere
- Norges unntak med gamle 25 kHz radioer forstyrrer naboland som Sverige og Danmark hvor 8.33 kHz er i bruk
- **Antall mulige kanaler tredobles**

Ny «GA Enroute» blir 123.065

Nye frekvenser for GA

- It is recalled that:
 - FMG decided to treat 123.065 and 123.135 as special purposes channels for GA A/A communications;

Disse gjelder for hele Europa

Aeronautical Information Publication

- Enormt mange tekstsider og kart må oppdateres
 - Gjelder også hos andre datavarehus, som for eksempel Jeppesen og Lufthansa
- Endring må skje på AIRAC-dato
- For en-route må hoved-AIRAC i mars eller november benyttes

Stegvis innføring i løpet av 2025

AIP AIRAC-plan 2025

Opprettet av Sigelvan, Henrik, sist endret av Sævi, Jakob på 2024-10-04

AMDT nr:	01/2025	N/A	02/2025	N/A	N/A	03/2025	N/A	N/A	04/2025	N/A	N/A	05/2025	N/A
AIRAC-date:	23 JAN 2025	20 FEB 2025	20 MAR 2025	17 APR 2025	15 MAY 2025	12 JUN 2025	10 JUL 2025	07 AUG 2025	04 SEP 2025	02 OCT 2025	30 OCT 2025	27 NOV 2025	25 DEC 2025
AIRPORTS	<p>8,33 (Flight validation needed? No)</p> <ul style="list-style-type: none"> ENVR 		<p>8,33 (Flight validation needed? No)</p> <ul style="list-style-type: none"> ENZV ENHD ENSV ENOS ENGM ENTO ENRY CNNO 			<p>8,33 (Flight validation needed?)</p> <ul style="list-style-type: none"> ENKR ENVD ENBS ENHV ENNA ENHF ENAT CNSR ENTC ENDU ENEV ENAN ENSK ENOV ENAL ENKB ENOL ENVA ENBN ENMS ENRA Møre APP 			<p>8,33 (Flight validation needed?)</p> <ul style="list-style-type: none"> ENBR ENSO ENCN ENFL ENSD Sogn TIA 			<p>8,33 (Flight validation needed?)</p> <ul style="list-style-type: none"> ENBD ENBO ENSH ENLK ENR5 ENST ENML CNSG ENBL ENMH ENBV ENSS ENRO ENMN ENRM Uncertain: <ul style="list-style-type: none"> ENRE ENEG ENKJ Ekofisk HFIS Tampen HFIS Geiteryggen RMZ Oslo RMZ Kjeller RMZ 	

Frekvenser som fases ut fra og med 1. januar 2026

Følgende informasjon er hentet fra AIC-N 03/25

Dette gjelder:

- 121.35 MHz
- 122.70 MHz
- 123.35 MHz
- 123.50 MHz
- 122.30 MHz
- 122.85 MHz
- 122.95 MHz

Bruk av disse frekvensene etter denne datoen er ikke tillatt.

Nødfrekvens 121.50 opprettholdes med **50 kHz** kanalseparasjon grunnet mye utstyr som ikke kan endres

NASJONAL KOMMUNIKASJONSMYNDIGHET
Nygård 1
4790 LILLESAND

Saksbehandler: Roger Pettersen
Telefon direkte:
Vår dato: 17.03.2025
Vår referanse: 25/07230-7

Deres dato: 20.12.2024
Deres referanse: 2411140

Koordinering – Søknad om Aeronautical frekvens Klanten Flyplass gjennomført.

Luftfartstilsynet viser til søknad om ny frekvens på Klanten fra Hallingdal flyklubb ved Ole R Baartvedt i til Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet datert 20.12.2024. Samt flere e-poster datert 03.02.25 og 05.02.25

I henhold til:

“EUR Doc 011 ICAO EUR FREQUENCY MANAGEMENT MANUAL”.

“ICAO ANNEX 10 AERONAUTICAL TELECOMMUNICATION”.

“RAFT MANUAL”

En internasjonal koordinering utført for følgende frekvens: 133.990 MHz. På posisjon 604719N 090325E. Med frekvensbeskyttelse DOC = C-10/60

Ingen innsigelser er mottatt for den koordinerte frekvensen.

Vi anmoder derfor Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet om å tildele frekvensen til søker.

Med vennlig hilsen
Roger Pettersen
National Frequency Manager
Luftfartstilsynet

Ny frekvens på ENKL Klanten ... og mange andre plasser

Ny frekvens på ENKL Klanten

- **133.990 Mhz**
- Skal benyttes under 6000 fot
- Innenfor meldepunktene for approach = ca 10 nautiske
- Som for eks «Vaset»
- Blir publisert fra LT/ Avinor når den trer i kraft - Antatt 31/12